

[Rimstad.]

sig om det boligbyggeri, vi taler om i dag, medens den anden handler om de huslejerestriktioner, som vi netop ikke behandler i dag, og som vi antagelig ikke kommer til at fordybe os særligt i før valget, fordi det spørgsmål er ladet med politisk sprængstof, over for hvilket de to regeringerpartier nok foretrækker undvigelse. Men ud fra en saglig betragtning kan disse to problemer ikke skilles ad. Ved at søge at rette på det ene uden at røre ved det andet bringer man sig blot ind i rollen som den pjerrot, der forsøger at få en ting til at balancere ved skiftevis at slå til den fra den ene og den anden side.

Hvad huslejerestriktionerne angår, har vort parti flere gange gjort sig til talsmand for, at man gennem en konstruktiv politik tilrettelægger det centrale i problemet: huslejestoppets ophævelse over et åremål og på en måde, som ikke bringer mindrebemidlede medborgeres økonomi i fare. En sådan politik gav statsministeren ikke løfte om i sin åbningstale. Han nøjedes med at tale om mulighederne for at frigive huslejen i store lejligheder over en vis standard. Det er klart, at det, der gør huslejepolitikken så farlig at røre ved for socialdemokratiet, er det forhold, at lavt regnet omkring 800.000 vælgere lever i de virkelig beskyttede lejligheder, medens højt regnet kun omkring 60.000 vælgere kommer til at mangle bolig i 1964, hvis boligministerens løfte om en boligproduktion på 35.000 lejligheder ellers opfyldes. Tallene er selvfølgelig kun omtrentlige, men deres størrelsesorden er der intet i vejen med, og det er altså den iøjnefaldende forskel mellem de to tal — 800.000 beskyttede vælgere mod 60.000, som lades ude i den kolde sne — der holder magthaverne tilbage fra for alvor at søge sagen løst.

Et forhold, der yderligere understreger denne opfattelse, er, at det ligger i sagens natur, at et betydeligt flertal inden for de 800.000 vælgere må antages at være socialdemokratiske vælgere, medens det nok er mindre sandsynligt, at forholdet er det samme med hensyn til de af regeringen forladte 60.000 lejlighedssupplikanter. Bemærkningen i statsministerens åbningstale om regeringens vilje til at tage fat på huslejerestriktionerne gennem en ophævelse

af disse, hvor det drejer sig om større lejligheder over en vis standard, stilles unægtelig i denne forbindelse i relief — i stemmekøbsrelief, kan man vist godt sige, når tallet 800.000 sammenholdes med den oplysning, at 5 værelses lejligheder og derover af en vis standard ikke huser en tiendedel, men snarere en femtendedel af de 800.000 vælgere. Det har sikkert også været muligt for den højtærede statsminister selv at bedømme, hvor ringe en del af denne femtendedel der befinder sig inden for hans eget vælgerkorps.

Regeringens gode vilje til at finde frem til den sagligt rigtige løsning af boligspørgsmålet er således efter åbningstalen at dømme diminutiv, og det lidt, der måtte være, forsvinder helt og aldeles ved den højtærede boligministers senere bemærkninger om, at huslejestoppets ophævelse ikke fremskaffer én eneste entrédør mere. Dette er en sådan forenkling af problemstillingen, at jeg ikke vil lægge skjul på, at den, hvor jeg har haft lejlighed til at diskutere problemerne, har været årsag til adskillige overbærende smil fra folk, der ud fra en større viden har været i stand til at trænge noget dybere ind i stoffet. Blandt den højtærede boligministers politiske modstandere må det være naturligt at betegne forenklingen som en usaglig bedømmelse af kategorien politiske slagord.

Som jeg har sagt det både tidligere i dette indlæg og tidligere her i tinget, anser vort parti huslejestoppets forsigtige ophævelse for at være det centrale i boligproblemernes løsning, både i løsningen af de problemer, der angår boligbyggeriet, og i løsningen af de problemer, der vedrører lejerestriktionerne. Inden jeg går over til en bedømmelse af de foranstaltninger, som den højtærede boligminister har til hensigt at fremme inden for boligbyggeriet, vil jeg derfor sige nogle ord om de saglige begrundelser for huslejestoppets ophævelse og den virkning, en sådan ophævelse udløser.

Situationen på det danske boligmarked er i dag den, at af de ca. 1.600.000 boliger, der findes, udgør omkring 900.000 et frit boligmarked, bestående af boliger i tilknytning til landbruget og boliger i parcelhuse, medens de resterende 700.000 udlejningsboliger er underkastet huslejestop på alle mulige forskellige niveauer, de fleste